

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Sajen Vasile împotriva Ministerului Justiției al RM privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 25 mai 2016, prin care a fost restituită apelantului cererea de apel,

C O N S T A T Ă :

La 06.01.2016, Sajen Vasile s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 09 martie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă constatarea încălcării dreptului lui Sajen Vasile la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM a sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 31.03.2016, Ministerul Justiției al RM a înaintat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 09 martie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 07.04.2016 a declarat apel și Sajen Vasile, prin care a solicitat admiterea apelului și modificarea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 09 martie 2016 în sensul majorării sumei cu titlu de prejudiciu moral pînă la 100 000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 22 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ministerul Justiției al RM, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate pînă la 25.05.2016 ora 10-00.

Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 25 mai 2016, i-a fost restituită Ministerului Justiției al RM cererea de apel.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționînd că apelantul, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chişinău din 22 aprilie 2016 și nu a prezentat apelul motivat.

La 31.05.2016, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 și remiterea cauzei pentru judecarea apelului în fond în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând că neîntemeiat i-a fost restituită cererea de apel, deoarece apelul motivat a fost depus în interiorul termenului acordat de instanța de apel.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Cererea de recurs a fost depusă la 31.05.2016.

Prin urmare, Colegiul conchide că recurentul a depus cererea de recurs în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Colegiul consideră că încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea incompletă a probelor și a circumstanțelor referitoare la restituirea cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată ilegală și neîntemeiată

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul, în speță Ministerul Justiției al RM, la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 09.03.2016, nu a prezentat apelul motivat, iar instanța de apel prin încheierea din 22.04.2016 i-a acordat termen pentru înlăturarea acestor neajunsuri, iar ulterior a restituit cererea de apel.

La adoptarea încheierii recurate, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, dreptul apelantei de a depune cererea de apel motivată, a fost stabilit de către instanța de apel până la 25.05.2016, ora 10-00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de

îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Însă, pentru a putea evalua conduita apelantului la momentul soluționării chestiunii restituirii cererii de apel, instanța de apel urma să se asigure că apelul nu corespunde prevederilor art. 365 CPC.

Or, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 24.05.2016, adică în interiorul termenului stabilit de instanța de apel, Ministerul Justiției al RM a depus cererea de apel motivată (f.d. 192).

Prin urmare, la momentul soluționării chestiunii punerii pe rol sau restituirii cererii de apel înaintate de Ministerul Justiției al RM, instanța de apel urma să se asigure de conduita apelantei în vederea respectării indicațiilor din încheierea emisă la 22.04.2016.

Astfel, deși apelantului i-a fost stabilit termen pentru lichidarea neajunsurilor până la 25.05.2016, ora 10-00, la acea dată instanța de apel nu a verificat dacă s-a conformat Ministerul Justiției al RM indicațiilor instanței, ci a restituit apelantului cererea de apel, deoarece nu a înlăturat acele neajunsuri.

În acest context, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 prin care a fost restituit apelul apelantului din motiv că nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate, în speță nu a prezentat apelul motivat, Colegiul o consideră ilegală și pasibilă casării.

Astfel, argumentele invocate de Ministerul Justiției al RM se încadrează în temeiurile de casare a încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată temeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

În același timp, avînd în vedere prevederile art. 426 alin. (3) CPC, care stabilesc că recursul împotriva încheierii se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, precum și faptul că Ministerul Justiției a prezentat cererea de apel motivată în termenul stabilit de instanța de apel, Colegiul consideră oportun de a casa încheierea instanței de apel de restituire a apelului pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și de a remite cauza pentru examinarea cererii de apel în fond.

Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției al RM.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 prin care a fost restituită cererea de apel Ministerului Justiției al RM și cauza se remite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a cererii de apel în cauză.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea